

38

Það liggur ekki fyrir að kveða á um sveitfesti Þórðar Magnússonar, en þess skal samt getið hjer, að hinn ólöglega veitti styrkur getur vitanlega eigi varnað því, að Þórður Magnússon hafi unnið sjer sveitfesti í Biskupstungnahreppi.

Þetta gefst yður hjermeð þjónustusamlega til vitundar, yður til leiðbeiningar og frekari birtingar fyrir hreppsnefndunum í áðurnefndum hreppum.

39

Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir Norðuramtinu og Austur-

5. marz *amtinu* **um meðlag með óskilgetnu barni.** — Eptir móttöku brjefa yðar, herra amtmáður, dagsettra 16. nóvbr. og 19 desbr. f. á., ásamt fylgiskjöllum, viðvikiandi áfrýjun hlutaðeigandi hreppsnefnda á úrskurði yðar, dagsettum 9. marz s. á., um greiðslu á meðlagi með óskilgetnu barni Guðnýjar Guðmundsdóttur, Guðrúnu, skal tekið fram það, sem hjer segir á eptir.

Með brjefi, dagsettu 1. desbr. 1890 beiddist hreppsnefndin í Engihlíðarhreppi í Húnavatnssýslu tilhlutunar sýslumannsins þar, til þess að heimta meðlag af hálfu Sigurðar nokkurs Jónassonar með óskilgetnu barni Guðnýjar Guðmundsdóttur, Guðrúnu, er þá naut að mestu framfæris af nefndum hreppi, greitt annaðhvort at nefndum Sigurði, er talinn var faðir barnsins, eða vistarhreppi hans eða framfærsluhreppi, og í brjefi til nefnds sýslumanns, dagsettu 14. apríl 1891, óskar greind hreppsnefnd sjerstaklega eptir því, að upphæð meðlagsins verði ákveðin af amtinu. Síðan ítrekar hreppsnefndin beiðni sína um fúlgugreiðslu með mörgum brjefum til sýslumannsins, en málinu varð þó ekkert verulegt ágengt, — í fyrstu að því er virðist sökum þess að óvíst var um dvalarstað barnsföðurins —, fyr en hreppsnefnd Engihlíðarhrepps sneri sjer beint til yðar, herra amtmáður, með brjefi 12. janúar 1897. Með úrskurði yðar, dagsettum 11. marz s. á., var nefndum Sigurði Jónassyni gjört að skyldu að greiða 25 kr. árlega með nefndu barni, Guðrúnu, frá 1. desbr. 1890 til 6. júní 1895, er það komat af sveitinni. 11. maí 1897 var svo meðlagsúrskurðurinn birtur Sigurði Jónassyni, er þá bjó í Álptavík í Borgarfjarðarhreppi í Norðurmúlasýslu, en þar í hreppi hafði hann þá búið í þvínær 8 ár, eða frá því um fardagaleytið 1889. Síðan var dvalarhreppur hans, Borgarfjarðarhreppur, krafinn um meðlagið, en hreppur þessi neitaði að borga; lögðuð þjer með brjefi 1. desbr. 1897 fyrirsýslumanninn í Norðurmúlasýslu að innheimta fúlguna fyrir tímann frá 1. desbr. 1890 til 6. desbr. 1895, kr. 112.88, hjá Borgarfjarðarhreppi.

Hreppsnefnd Borgarfjarðarhrepps ljét svo árangurslaust reyna lögtak hjá Sigurði, og galt síðan hina umræddu fúlgu, kr. 112.88, þó að því áskildu, að Engihlíðarhreppur greiddi upphæð þessa aptur Borgarfjarðarhreppi, ef hún fengist eigi endurgoldin af framfærslusveit barnsföðurins af þeirri ástæðu, að Borgarfjarðarhreppi hefði eigi borið skylda til að greiða fúlguna. Jafnframt krafðist hreppsnefndin í síðastnefndum breppi, að fá hina framlögðu fúlgu, kr. 112.88, og lögtakskostnaðinn, 27 kr., endurgoldinn af Bólstaðarhlíðarhreppi, framfærsluhreppi Sigurðar, en hreppur þessi neitaði að greiða eigi einungis lögtakskostnaðinn, heldur og fúlguna, af þeirri ástæðu að vistarsveit Sigurðar hefði eigi verið kraf-in fyr en meira en ár var liðið frá gjalddaga fúlgunnar síðasta árið.

Þjer hafið nú kveðið svo á, að Bólstaðarhlíðarhreppur skuli vera laus við 39
að greiða lögtakskostnaðinn, með því að sá kostnaður verði aldrei talinn sveitar- 5. marz
styrkur, en um greiðslu fúlgunnar hafið þjer tekið það fram, að í lögum 24. jan-
úar 1890 sje einungis sett sem skilyrði fyrir rjetti barnsmóður eða hreppsnefnd-
ar til þess að fá meðlög barnsföður greidd af vistarsveit hans, að krafan um
þau komi í tækan tíma, en hvorki barnsmóðir nje hreppsnefnd missi rjett sinn,
þótt tíminn dragist, þangað til vistarsveit barnsföðursins finnst, eða upplýsingar
sjeu fengnar. Teljið þjer því fúlguna rjettilega greidda Engihlíðarhreppi af
Borgarfjarðarhreppi og eiga að endurborgast síðarnefndum hreppi af framfærslu-
hreppi Sigurðar Jónassonar, Bólstaðarhlíðarhreppi.

Jeg get samt eigi verið samdóma yður í þessu atriði. Jeg verð, því er
það, að álíta að nefnd lög frá 24. janúar 1890 setji meðal annars það skilyrði
fyrir því að vistarsveit föður óskilgetins barns verði krafin um meðlag með því,
að áður liggi fyrir amtsúrskurður um meðlagið (sjá upphaf 3. gr. nefndra
laga: »Nú greiðir barnsfadir eigi fúlguna góðfúslega«, og 2. gr. »barnsfúlgu þá,
er hinn dani gjalda skyldi«). Nú er amtsúrskurðurinn um fúlgu þá, er hjer ræð-
ir um, eigi uppkveðinn fyr en nálega 2 árum eptir að hið síðasta meðlagsár var
liðið. Jeg get því eigi álitíð, að vistarsveit Sigurðar, Borgarfjarðarhreppi, hafi
borið skylda til, eða hún hafi átt rjett á, að greiða hina umræddu barnsfúlgu,
sbr. ákvæðið í 3. gr.: »Þó eigi nema síðasta ársmedgjöf hvert sinn, en hjer kem-
ur eigi til greina, hverjum það er að kenna, að mál þetta hefur dregizt svo
lengi. Aðeins má taka það fram, að Bólstaðarhlíðarhreppur virðist ekki eiga
skuld á því. Því skal jeg kveða svo á um, að Bólstaðarhlíðarhreppur skuli laus
við að greiða hina umkvörtuðu barnfúlgu.

Þetta er yður, til vitundar gefið til leiðbeiningar og frekari birtingar.

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um prestakallalán. 40
(Dvergasteinsprestakalls). Samkvæmt beiðni prestsins að Dvergasteini, síra 16. marz
Björns Þorlákssonar, og tillögum yðar, herra amtmaður, og yðar, herra biskup,
í brjefi yðar, dagsettu 9. þ. m., vil jeg hjermeð veita samþykki mitt til þess, að
nefndur prestur megí taka allt að 1200 króna lán uppá Dvergasteinsprestakall
(ekki Klyppstaðarprestakall), er endurborgist með jöfnum afborgunum á 10 árum
frá lántökudegi að telja, til túnsljettunar á prestssetrinu og með þeim frekari
skilyrðum, að fyrir hverjar 150 kr. lánsins verði sljettuð 1 dagsláttu, að lánið
sje tekið smám saman, 300 kr. eptir að hverjar 2 dagsláttur hafa verið sljett-
aðar, og að eigi sje borgað meira í vöxtu af láninu en 4%

Þetta er yður til vitundar gefið til leiðbeiningar og birtingar fyrir beið-
andanum.